

Bắc Kinh và tài phiệt Phố Wall vẫn siết chặt quan hệ

Thiện Nhân

Một ngày sau khi Tổng thống Mỹ Donald Trump đưa ra một sáng kiến mới nhằm ngăn cản những nỗ lực của Bắc Kinh trong việc “đánh cắp” bí quyết công nghệ của Mỹ, các quan chức cấp cao Bắc Kinh và các chủ ngân hàng ở Phố Wall đã có một cuộc hội đàm từ xa.

Một người tham gia Hội nghị Bàn tròn Tài chính Trung Quốc-Hoa Kỳ - được thành lập hai năm trước đây vào thời điểm căng thẳng thương mại gia tăng giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới, đã đề cập rằng đây là một hội đồng thảo luận “chung” nhằm “thúc đẩy thiện chí” và tăng cường hội nhập giữa hai nền kinh tế này.

Tuy nhiên, một hội nghị bàn tròn khác diễn ra vào ngày 16 tháng 10 vừa qua còn có tham vọng lớn hơn, đó là thắt chặt hơn nữa quan hệ đầu tư tài chính giữa Bắc Kinh và các nhà tài phiệt tài chính lớn nhất của Mỹ nằm ở Phố Wall.

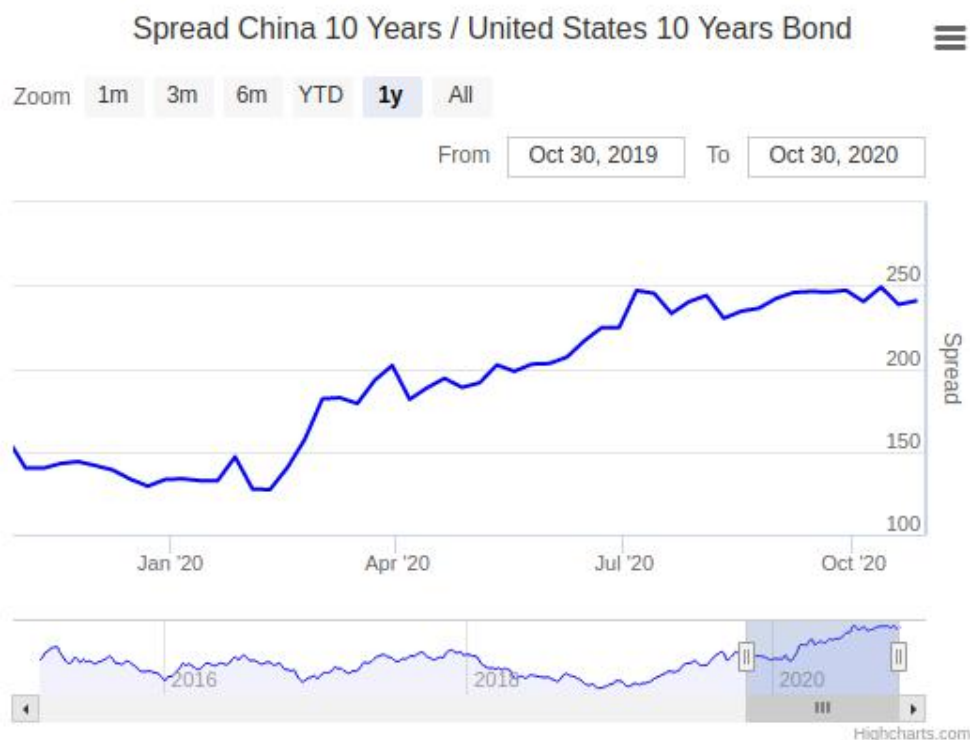
Đây là nỗ lực của Bắc Kinh trong bối cảnh nền kinh tế này ngày một khát vốn và đang cố gắng mở rộng chiến lược thu hút vốn đầu tư nước ngoài. Trong khi đó các nhà tài phiệt Phố Wall giàu có của Mỹ có thể tiếp cận nguồn vốn dồi dào giá rẻ trong cả thập kỷ qua - đang khao khát đầy quá rẻ và dư thừa của mình vào bất cứ nơi nào có thể sinh lời - bất chấp thị trường đó có rủi ro lớn, căng thẳng địa chính trị gia tăng hay vấn đề an ninh quốc gia.

Chênh lệch lợi suất trái phiếu chính phủ Trung Quốc - Mỹ cùng kỳ hạn 10 năm đang giãn rộng.

Trong 8 tháng đầu năm nay, số lượng trái phiếu Trung Quốc do các nhà giao dịch tổ chức ở nước ngoài nắm giữ đã tăng hơn 20% lên 2,8 ngàn tỷ Rmb (421 tỷ USD), theo Fitch Scores.

Nguyên nhân các nhà đầu tư nước ngoài (trong đó có Mỹ) bị hấp dẫn bởi trái phiếu đại lục là do khoảng cách giữa lợi suất trái phiếu Trung Quốc và trái phiếu kho bạc Mỹ đang rất cao, ở mức 256.5 điểm phần trăm (2,565%) với loại trái phiếu chính phủ kỳ hạn 10 năm.

Và có thể thấy, khoảng cách chênh lệch lợi suất trái phiếu kỳ hạn 10 năm giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới này đang giãn rộng trong 1 năm trở lại đây.

Đây là lý do bất chấp nhiều cảnh báo rủi ro khi đầu tư vào Trái phiếu Trung Quốc, cũng như các cảnh báo về an ninh tài chính quốc gia Mỹ khi dòng tiền từ Mỹ đổ vào Trung Quốc, dòng tiền đầu tư của giới tài phiệt Phố Wall vào Trung Quốc vẫn tăng mạnh. Trong bối cảnh khó khăn khi tìm kiếm lợi nhuận trong danh mục đầu tư, sự mở cửa của Trung Quốc cho dòng vốn ngoại với lợi suất hứa hẹn vượt trội luôn là miếng bánh hấp dẫn nhất.

Theo Refinitiv, các nhà đầu tư quốc tế đã chiếm khoảng 12% tổng số giao dịch mua, bao gồm trái phiếu tổ chức tài chính trong 12 tháng này. Ngoài ra, các tổ chức Phố Wall bao gồm BlackRock, Citigroup và JPMorgan Chase đều đã được cấp phép để mở rộng hoạt động của họ tại Trung Quốc trong những tháng hiện tại.

“Tiền mặt đang bắt đầu đổ vào Trung Quốc do họ [tài phiệt Phố Wall] đang tìm kiếm khoản lợi tức đó”, theo Hayden Briscoe, trưởng bộ phận thu nhập nhanh chóng khu vực Châu Á Thái Bình Dương tại UBS Asset Administration.

“Đó là một cấp độ rất hấp dẫn trong lịch sử - Trung Quốc đã mở cửa và phần còn lại của thế giới đang ngập trong những khó khăn thảm khốc”, ông Briscoe nói.

Eswar Prasad, một chuyên gia về hệ thống tiền tệ của Trung Quốc tại Đại học

Cornell cho biết: “Các yếu tố tài chính chắc chắn đang vượt qua những cân nhắc chính trị. Cuối cùng, các tổ chức tài chính tư nhân và vốn tư nhân đang phản ứng với các yếu tố tài chính, bất kể các các bậc thầy chính trị nói gì”.

Lợi suất trái phiếu chính phủ Trung Quốc tăng cao thuận chiều với rủi ro tiềm ẩn. Các chuyên gia trong ngành nói rằng hành vi của Bắc Kinh được thúc đẩy một phần bởi những cân nhắc địa chính trị.

“Trung Quốc cần đi trước một bước trước khi các biện pháp trừng phạt tiền tệ có thể đến từ Mỹ trong bối cảnh quan hệ ngày càng xấu đi”, một thông đốc của một cơ quan giám sát quỹ quốc tế lớn, có trụ sở tại Trung Quốc đề cập. “Đó là lý do bạn thấy sự bùng nổ của việc mở cửa ngay bây giờ. Trong trường hợp bạn kết hợp vào các thị trường tiền tệ quốc tế và tăng tốc độ kết nối bằng cách mở cửa cho các tay chơi lớn ở nước ngoài, thì bạn chắc chắn đã giảm vị thế trong thương chiến của Hoa Kỳ”.

Người quản lý nói thêm rằng việc mở rộng kinh doanh với Phố Wall ở Trung Quốc, làm tăng động lực và nguồn lực cho các ngân hàng đầu tư của Hoa Kỳ nhằm vận động chính quyền Trump giảm bớt căng thẳng với Bắc Kinh.

Nói theo cách khác, nếu Trung Quốc thu hút được nhiều tài phiệt Phố Wall bằng lợi ích tiền bạc, thì chính quyền ông Trump càng khó gia tăng căng thẳng địa chính trị lên Bắc Kinh vì nhóm này sẽ bảo vệ quyền lợi của họ ở Bắc Kinh.

Bước đầu tiên Bắc Kinh làm trong chiến lược đạt được lợi thế về dòng vốn trước Mỹ là làm cho sản phẩm huy động tài chính của mình trở nên hấp dẫn hơn so với đối thủ. Trung Quốc hoàn toàn có thể đẩy giá trái phiếu lên cao mà không phụ thuộc vào cung - cầu cũng như mức độ rủi ro của trái phiếu do họ phát hành.

Trang Financial Times, gần đây đã có một bài phân tích dài, chuyên nghiệp cảnh báo các nhà đầu tư Mỹ rằng lợi suất trái phiếu Trung Quốc khó mà xác định được giá trị thực do Trung Quốc thiếu thị trường tự do đầy đủ về vốn, mặt khác thanh khoản thị trường cực thấp, giao dịch ít cũng khiến giá của các loại trái phiếu này trở nên méo mó.

Ngoài ra, *Financial Times* cũng phân tích khuôn khổ pháp lý mà Trung Quốc đang vận hành để cảnh báo các nhà đầu tư nước ngoài chớ có ham lợi nhuận từ trái phiếu lục địa khi quyền lợi của họ không hề được bảo vệ, bản thân các nhà đầu tư không thể sử dụng công cụ phái sinh để ngăn ngừa rủi ro của sản phẩm tài chính đã đầu tư, cũng như thuế thu nhập mù mờ của Trung Quốc có thể khiến nhà đầu tư nước ngoài mất sạch lợi nhuận khi tham gia vào thị trường trái phiếu bị nhà nước thao túng này.

Các tổ chức Phố Wall đã tham gia vào hội đồng thảo luận kể từ tháng 9 năm 2018 bao gồm Blackstone, Citadel, Constancy, Goldman Sachs, JPMorgan và Morgan Stanley. Phiên họp được tổ chức hai tuần trước đây, ban đầu dự kiến tổ chức tại Washington vào tháng 4/2020, tuy nhiên đã bị hoãn lại do đại dịch viêm phổi Vũ Hán.

Các thành viên phía Mỹ nói rằng họ đã nói rõ với những người đồng cấp rằng tinh thần chống Trung Quốc của ông Trump là trên diện rộng và sẽ không biến mất cho dù ông ấy thắng hay thua cuộc bầu cử.

Một cách không công khai, các quan chức Trung Quốc cho rằng họ chỉ đơn thuần đang đẩy nhanh một chương trình nghị sự dài hạn tập trung vào mong muốn từ lợi ích kinh tế thị trường của riêng họ.

Thành thực mà nói, ngay cả khi ông Trump tái đắc cử... đây là những dòng vốn thế chế có thời gian dài hạn. Họ muốn bỏ qua những rủi ro trong ngắn hạn.

Hội nghị bàn tròn của tuần trước bao gồm các thảo luận về cải cách thị trường mang tính kỹ thuật và mối quan hệ Trung-Mỹ rộng lớn hơn, theo như tiết lộ của các thành viên với *Financial Times*. Người phát biểu hội đàm bao gồm Kevin Rudd, thủ tướng Úc tiền nhiệm và chuyên gia về Trung Quốc, và Jeffrey Bader, người đã cố vấn cho Barack Obama về các vấn đề an ninh châu Á.

Một quan chức cấp cao của cơ quan ngôn ngữ Trung Quốc, người yêu cầu không tiết lộ danh tính, nói rằng việc mở cửa tài chính rộng lớn hơn sẽ giúp các nhà quản lý giải quyết những thách thức chính. Những điều này bao gồm quản trị công ty kém tại nhiều công ty nội địa, thiếu sự đổi mới trong lĩnh vực này và môi trường pháp lý kém phát triển.

“Chúng tôi hy vọng sự tham gia của các nhà đầu tư nước ngoài sẽ giúp giải quyết những vấn đề này”, quan chức này đề cập.

Quan chức này nói thêm rằng các mục tiêu như vậy và mục tiêu dài hạn của Bắc Kinh là tăng cường sức hấp dẫn của đồng Nhân dân tệ như một đồng tiền dự trữ so với đồng bạc xanh, là “không thể thực hiện được nếu bạn chỉ dựa vào tổ chức tài chính của Trung Quốc - họ muốn JP Morgans, BlackRocks và Vanguard giúp đạt được thành công”.

Ngoài Trung Quốc, đồng nhân dân tệ chiếm chưa đến 3% dự trữ của các tổ chức tài chính trung ương, trái ngược với 62%, 20% và 5,7% tương ứng đối với đồng đô-la Mỹ, euro và yên.

Từ góc độ của các nhà giao dịch nước ngoài, thị trường trái phiếu của Trung Quốc đã trở nên quá lớn và không thể bỏ qua, đặc biệt là với lợi suất cao hơn nhiều so với

các thị trường trái phiếu truyền thống hơn và an toàn hơn mà họ đang có.

Chỉ với 16 năm trong hai mươi năm cầm quyền của đảng DC(8 năm với Bill Clinton và 8 năm với Barack Obama), thị trường trái phiếu trong nước của Trung Quốc đã tăng gấp sáu lần lên khoảng 14 ngàn tỷ USD, vượt qua Nhật Bản để trở thành thị trường lớn thứ hai thế giới. Tuy nhiên, các nhà đầu tư nước ngoài còn tham gia hạn chế.

Cơ quan quản lý tài sản JPMorgan ước tính việc sở hữu nợ trong nước của nhà đầu tư nước ngoài đã tăng từ 2% lên 9% gần đây, tuy nhiên hiệu quả vẫn ở mức dưới 15-30% - là mức phổ biến nắm giữ bởi các nhà đầu tư nước ngoài tại các thị trường châu Á khác nhau.

Tháng trước, trái phiếu chính quyền Trung Quốc đã được thêm vào một trong nhiều chỉ số trái phiếu quan trọng nhất thế giới, mở đường tốt nhất cho dòng vốn vào khoảng 140 tỷ USD.

"Trong trường hợp bạn xem xét một thị trường lớn như Trung Quốc đang mở cửa, bạn không cần phải đợi cho đến khi mọi người khác đầu tư vào nó - bạn cần phải là nhà đầu tư tiên phong", theo Adam McCabe, người đứng đầu về khâu thu nhập cho Châu Á và Úc tại Aberdeen Customary Investments.

"Thành thực mà nói, ngay cả khi Trump tái đắc cử... đây là những dòng vốn thể chế có thời gian dài hạn. Họ đang muốn bỏ qua những rủi ro ngắn hạn", ông McCabe nói

Thiện Nhân